

Fokusinterview vedr. selvevaluering af faget RHS på HPR

DELTAGERE: Niels Kristiansen, Sanne Stentoft, Maria Lund, Caroline Ørum Jensen, Christina Munk Hansen og Henrik Frand-Madsen

MÅL

På HPR undervises i RHS (religion, historie og samfundsfag) i 7.-9. klasse efter Undervisningsministeriets (UVM) fagmål. RHS betragtes som et fag, og samme lærer har de tre fag, religion, historie og samfund i klassen.

HPR er en af de få skoler i Danmark, der har denne unikke struktur.

Lærerne tager, i forbindelse med planlægningen af årets undervisning, udgangspunkt i Undervisningsministeriets fagmål for fagene Religion, Historie og Samfundsfag, når der udarbejdes årsplaner for faget RHS.

Årsplanerne udarbejdes i juni måned i forbindelse med individuelle og tværgående faglige samarbejder, både horisontalt som vertikalt i 7.-9. klasse. Der udarbejdes tre-årige årsplaner, der følger elevårgangene fra 7.- 9. klasse.

Hvert år i juni tager RHS-fagteamet indeværende års RHS-emner og undervisningsaktiviteter op til evaluering i forhold til Undervisningsministeriets mål for de tre fag.

Dette sker gennem egen refleksion og evaluering og i forbindelse med kollegial sparring.

I 3.-6. årgang er det som regel samme lærer der har religion/historie (RH) og følger UVMs fagmål for Religion og Historie. Lærebøgernes struktur og indhold samt de elektroniske portaler præger årsplanlægningen i religion og historie på disse årgange.

I indskolingen (1.- 2. klasse) udarbejder religionslærerne undervisningsplaner/aktiviteter med udgangspunkt i Undervisningsministeriets fagmål for religion.

Årsplanen består af en række emneforløb på alle klassetrin, der igen splittes op i lektionsplanlægning.

I forbindelse med årsplanen, tages der udgangspunkt i skolens indkøbte undervisningsmaterialer (elektroniske portaler, lærebogssystemer, spil, film, lydbånd mv.), og hvad der kan lånes af materialer på CFU. Der sker gennem hele året en justering af årsplanen i forhold til, hvis der opstår aktuelle emner, som det er relevant for årgangen at fordybe sig i.

Elevernes hastighed i tilegnelse af det faglige stof og deres engagementet i emnet kan også have indflydelse på evt. justeringer i den afsatte tid til et givet emneforløb.

Der arbejdes ofte med tematisk undervisning i RHS, hvor temaet anskueliggøres ud fra et religiøst-, historisk- samt samfundsmæssigt perspektiv. Ind imellem veksles der med faglige fordybelsesperioder i fagene religion, historie eller samfund.

En RHS-time i 7.-9. klasse startes ofte op med en kort præsentation af dagens emne/undervisningsaktiviteter, for at skabe et overblik hos den enkelte elev. Eleverne møder i RHS-fagene undervisningsaktiviteter som fx: lærerstyret tavleundervisning, fortælling, diskussion på klassen omkring forskellige udsagn/synspunkter, aktuelle problemstillinger - lokalt,

nationalt eller globalt - samt projektarbejde, enten som parsamarbejde eller gruppearbejde, fremlæggelse på klassen og endelig individuelle skriftlige opgaver.

UNDERVISNINGSMÅLENE I FORHOLD TIL DEN ENKELTE ELEV

RHS-lærerne arbejder med RHS som et dannelsesfag, hvor der skabes udfordringer for den enkelte elev - uanset elevens faglige standpunkt. Dette gøres dels gennem klassedrøftelser, dels via projektarbejde/gruppearbejde, hvor lærerne fungerer som vejledere og stiller spørgsmål, der skaber de passende forstyrrelser og mulighed for fordybelse for den enkelte elev.

SLUTMÅL

I 8. og 9. klasse øges bevidstheden betydeligt omkring slutmålet (Folkeskolens Afgangsprøve). Der arbejdes meget med udvikling af elevernes dannelse igennem:

- Refleksion (skabe bevidsthed om hvordan samfundet hænger sammen, og hvordan eleven ser sig selv som en del af dette)
- Samfundspolitiske spørgsmål/ideologier
- Fortid – nutid – fremtid, hvordan og hvorfor der er en sammenhæng
- Kildekritik

Der lægges i RHS-fagene stor vægt på, at eleverne trænes i at tage stilling til og argumentere for deres synspunkter i forbindelse med klassedrøftelser og fremlæggelser.

EVALUERING AF ELEVERNE TIL FORÆLDRENE

I 1.-2. klasse afrapporterer religionslæreren til klasselæreren, som så videreformidler rapporteringen til forældrene ved skole/hjem-samtalerne.

I 4.-6. klasse gives respons på engagement, motivation og faglige kunnen direkte til eleven i forbindelse med mindre fremlæggelser og skriftlige opgaver. Endvidere sker der en kort afrapportering til forældrene gennem klasselæreren i forbindelse med de to årlige skole/hjem samtaler omkring elevens faglige standpunkt og engagement i fagene religion og historie.

I 7.-9. klasse gives respons til eleverne i den daglige undervisning i forbindelse med fremlæggelser på klassen, igennem SUM-arket samt rapportering til forældrene gennem klasselæreren i forbindelse med de to årlige skole/hjemsamtaler. Det faglige standpunkt bedømmes direkte ved to årlige terminskarakterer og en årskarakter.

En mundtlig prøve i RHS er obligatorisk ved årsprøverne i 8. klasse i juni måned. UVM udtrækker hvert år en eller flere 9. klasser på HPR til afgangsprøve i et af de tre humanistiske fag.

LÆRERNES EGEN EVALUERING

RHS-lærerne arbejder med egen refleksion af undervisningen, kollegial evaluering/drøftelser af undervisningsforløb og materialer i forhold Undervisningsministeriets fagmål.

Det er godt, at RHS-lærerne dækker alle tre linjefag og dermed supplerer hinanden godt.

Det er RHS-gruppens opfattelse, at de alle har stor passion for faget og lykkedes godt i undervisningen. Der er fundet en god struktur på dette fag. Eleverne inddrages i evalueringen af afsluttede undervisningsforløb i forbindelse med afslutningsdebat omkring emnet, fremlæggelse, skriftlige opgaver, spørgeskema mv.

Endelig bruges elevernes præstationer ved årsprøver, terminsprøver og Folkeskolens Afgangsprøve som pejlinger på, hvordan de enkelte undervisningsforløb har været.

Der er kommet en ny bekendtgørelse fra UVM, som kræver, at eleverne afprøver og tilegner sig viden om forskellige kulturteknikker, dels elektroniske som konkrete produktioner.

CLIO-One portaler kan ofte virke overfladisk og som strategisk læring, men giver ikke mulighed for at lære eleverne dybdelæring - fordybelsen i et fagligt tema.

RHS-LÆRERNE SER FØLGENDE UDVIKLINGSOMRÅDER FOR FAGET PÅ HPR

- Fastholde det store engagement og det høje niveau omkring den gensidige refleksion i RHS- lærergruppen og konstant fortsætte udviklingen af årsplaner og prøvespørgsmål til års- og afgangsprøven.
- Lærerne får indsigt i og viden om de forskellige kulturteknikker og kildekritik. (Kursusvirksomhed).
- Der arbejdes med at få skabt en kobling mellem undervisningen i 4. -6. klasse og den RHS-undervisning, eleverne får i 7. -9. klasse. (Den røde tråd).
- Det bør være kontinuitet (samme lærer) igennem hele forløbet med RH i 3. - 6. klasse.
- Der nedsættes en lærergruppe omkring RH-fagene på mellemtrinnet, hvor der skabes struktur og progression i RH-undervisningen, og gerne med begyndende fokus på kulturteknikker. Fælles udarbejdelse af årsplaner i 4.-6. klasse - både horisontalt og vertikalt.
- Hvordan kan der i undervisningen i 4.-6. klasse skabes større dialogbaseret undervisning med fokus på argumentation, træne i mundtlige drøftelser på klassen og fremlæggelser.
- Større profilering af RHS som fag, lokalt og nationalt.
- Der sættes fokus på videre-/efteruddannelse for RHS-lærerne, såsom ajourføring omkring EU, mindretalssituationen i Europa (kurser af holdt af Grænseforeningen).
- "vejen mod Europa" ønskes som klassesæt for alle 7.-9. klasser, som grundbog i forbindelse med RHS som demokratisk dannelsesfag.
- Filosofikursus som dannelse
- RHS-lærerne skal involveres i skolerejser (københavnerturen i 8. klasse) samt studieture (udenlandsrejsen i 9. klasse).

DEAD-LINE

Evaluering af RHS-faget på HPR bringes på skolens hjemmeside i 4. kvartal 2017.
RHS-undervisningen evalueres på HPR igen i 2020.

Ansvarlig for gennemførelsen af selvevalueringen i faget RHS er Henrik Frand-Madsen.

*November 2017
Hjørring Private Realskole*